

Birgit Louise Frandsen

Birgit Louise Frandsen er på et sjældent besøg i hjembyen, hvor operavenner, familien, nære venner og bekendte ved koncerten den 7. oktober benøvet og taknemligt kunne konstatere, at Esbjerg har en goodwill-ambassadør af sangligt format!

Her, dagen derpå, på besøg i sit gamle kvarter med bageren og slagteren som kendte holdepunkter indrømmer hun, at det gav lidt kriller i maven: det forpligter ekstra, når man også har personlige relationer til dele af publikummet.

Esbjerg har fine kor-traditioner, og her var Birgit Louise Frandsen en aktiv deltager. Hun har studeret sang på Vestjysk Musikkonservervatorium og senere hos Vagn Thordal, Århus. Han er iøvrigt stadig hendes rådgiver. Efter diplomeksamen fra konservatoriet i Århus drog hun til Salzburg for at videreudanne sig i liedsang. Dette studieophold bragte ikke blot den ønskede eksamen men også en ærespris i Wien.

Siden har lærere som Thomas Hemsly, Walter Berry, Erik Werba, Tito Gobbi og Nikolaus Harnoncourt haft betydning for den sanglige udvikling.

Drømmen var måske

nok at beskæftige sig indgående med liedkunsten og de mange fine nuancer og trimninger, som dette kræver af stemmen, men skal man kunne leve af sin sangkunst, må de fleste også beskæftige sig med operafaget, og Birgit Louise Frandsen finder det på mange måder befriende at skulle agere i en rolle i stedet for den mere sårbare, private fremtoning ved siden af flyglet.

Der er store udfordringer ved begge genrer, men Birgit Louise Frandsen er glad og taknemlig for det sangerliv, hun har fået: der er mange opgaver at tage op, og hun føler stadig, at hun udvikler sig.

Ved et tilfælde sang hun for i Göteborg som Violetta i *La Traviata*, netop som man stod for at skulle sætte denne forestilling op, og det førte til hendes operadebut i 1981 og siden et fast engagement ved Göteborgs Opera.

Birgit Louise Frandsen er lidt stolt af at være indehaver af noget i retning af nordisk rekord som Nattens Dronning: over 100 opførelser rundt om i Norden - også på Det Kongelige Teater, som jævnligt har haft bud efter hende også til andre roller.

Oftentimes har hun måttet takke nej, når opringningen kom fra Kgs. Nytorv med kort varsel, for der skal jo både tjenestefri og forberedelse til, "så måske er de ved at blive trætte af at ringe". Endelig er det nok også et spørgsmål, om den nye operachef kender Birgit Louise Frandsen, som hun selv udtrykker det.

En af yndlingsrollerne er Zerbinetta i *Ariadne på Naxos*. Birgit Louise Frandsen har i det hele taget flere koloraturroller på repertoiret - også Constance i *Bortførelsen fra Seraillet*. Senest er også Grevinden i *Figaros Bryllup* kommet til - ikke som en højdramatisk tragediende, men som den unge forsmåede hustru.

Birgit Louise Frandsen lægger vægt på at arbejde

med det dramatiske udtryk på lige fod med det musikalske. Ofte ser skuespilinstruktører nye muligheder i det dramatiske forløb, og det kan være både befriende og fornyende, for ingen gider se en stivbenet, gammeldags iscenesættelse, ja det kan ligefrem skræmme det unge operapublikum væk. Det er afgørende vigtigt, at det dramatiske er i orden. Dramaet skal fænge - men det skal på den anden side heller ikke tage magten over musikken, så Birgit Louise Frandsen er ikke for enhver pris tilhænger af tids- og stilbrud.

Birgit Louise Frandsen er glad for sit engagement i Göteborg; der er et bredt spekter af roller at udvikle stemmen i, samtidig med at

Zerbinetta i Göteborg

der hidtil også har været ro til at koncentrere sig om en enkelt rolle ad gangen i en periode. Det, at man som et hold bygger en forestilling op sammen, har hun også været glad for i samarbejdet med Den Jyske Opera.

Til sammenligning må arbejdsvilkårene på Det Kongelige Teater være vanskelige, og Birgit Louise Frandsen er også bange for, at man slides op som sanger alt for tidligt, når man skal splitte sig stemmemæssigt mellem mange forskellige opgaver på én gang.

Göteborg Operaen er en ensembleopera, og med tanke på de nye strategier på Det Kongelige Teater er det Birgit Louise Frandsens erfaring, at det kan være godt - også for publikum - med nye ansigter og stemmer en gang imellem. De bedste gæstesangere er dem, som kan løfte og inspirere et ensemble - og de skal helst være meget bedre end ensemblet generelt. Ellers må man hellere give ensemblets egne medlemmer chance for udvikling og at vokse med opgaverne.

Det hårde job

Dette fører samtalen hen på, hvor flygtig en sangkarriere kan være. Man behøver ikke

Birgit Louise Frandsen, født i Esbjerg. Debutkoncert i København 1978, operadebut i Göteborg 1981 som Violetta i *La Traviata*. Andre større roller: Euridice i *Orfeus og Eurydike*, Gilda i *Rigoletto*, Donna Anna i *Don Juan*, Florinda i *Askepot*, Drusilla i *Poppeas Kroning*, Olympia i *Hoffmans Eventyr*, Constance i *Bortførelsen*, Micaela i *Carmen*, Nattens Dronning i *Tryllesøjten*, Zerbinetta i *Ariadne på Naxos*, Alice Ford i *Falstaff* og Fru Ford i *De lystige koner i Windsor*. Siden 1981 fast engageret ved Operaen i Göteborg. Gæstespil på Operan i Stockholm, Drottningholms Teater, Det Kgl. Teater, Den Jyske Opera, Semper Operaen i Dresden, Bergen Festspil, Islenske Operan m.m.

at være pensionsmoden som 53-årig. Det kræver, at man plejer sit instrument - og at man også har disciplin til at sige fra og ikke drive rovdrift på talentet, når alle de mange fristende tilbud lokker på én gang. En karriere skal bygges fornuftigt op, og man skal være forsigtig med at kaste sig ud i de alt for tunge roller for tidligt.

Det kan være hårde og nådesløse år, når man som nyuddannet må opsøge den ene agent efter den anden for at synge for. Det kan også være slidsomt og dårligt betalt at være tillnyttet fx en tysk landsdelsscene, og sidst men ikke mindst skal man have psyke og lyst til i

givet fald at være den store, internationale star. Den slags karriere kan nemt gå ud over familielivet - og ensomheden på hotelværelserne kan være barsk.

Birgit Louise Frandsen har set megen elendighed i operaens verden, og hun er taknemlig for sin egen faste basis i den skønne, svenske skærgård - og trygheden hos familie. Det giver for hende modet til at tro på sig selv - uden at man behøver at få primadonnanykker. Det er nemlig det værste, hun ved. For hende er det vigtigt at blive ved med at være Birgit Louise, når hun da ikke lige agerer i en rolle på scenen!

Birgit Louise Frandsen er på det seneste begyndt at videregive sin egen erfaring som pædagog og underviser. Det er et arbejde, som hun holder af - men hun kan godt blive lidt ydmyg over for det ansvar, man påtager sig overfor kommende unge talenter. Dette får hende til at bemærke, at der nok er en betænkelig udvikling igang, når det gælder konservatorieuddannelserne. Her går tendensen nu i retning af få solister og mange pædagoger.

Hun vil ikke afvise, at "taxameterordningen" også har sin indflydelse på de

danske konservatorier, men på den anden side skal der også være plads til, at de ikke så indlysende talenter kan udvikles - det sker rent faktisk ofte, at det er her, der er store gevinster at finde. Hendes bekymring går dog mest i retning af, at unge uden større sangererfaring, skal rådgive - en opgave som jo også til en vis grad indebærer erfaring, og hun kan ikke helt indse logikken i, at man skal tage en pædagoguddannelse for derefter at blive solist. For solisten er stemmedannelsen det centrale, og man bliver ikke nødvendigvis en bedre sanger af at studere koralharmonier...

Musikhuset i Esbjerg

Det esbjergensiske musikhus har længe været en hjertesag, og hun har da også ved adskillige lejligheder - også på tryk - gjort sig til talsmand for nødvendigheden af et sådant løft for det lokale musik- og kulturliv. Der er gået både følelser og politik i sagen, men det gjorde der jo også i både Århus og Göteborg.

I Göteborg har man et tilskuerrum med 1400 pladser, og her meldes der allerede om udsolgte forestillinger resten af året! Det sam-

Grevinden i Figaros Bryllup

me vil kunne ske for Esbjergs 1200 pladser - men det kræver en dynamisk ledelse, et energisk og bevidst målrettet PR-arbejde og en bred satsning i repertoirevalget. Det skal ikke bare være finkultur det hele. Sidst men ikke mindst gælder det om at gøre et musikhus af denne kaliber til et naturlig samlingssted, hvor mange vil få deres daglige gang, og hvor man kan fornemme lidt af det kunstneriske miljø; fx i en café som i Göteborg.

Man kunne måske godt frygte, at de senere års tendens til "hver by sit store kulturhus" kan komme til at mætte markedet i og med, at det til en vis grad er det samme publikum, man ønsker at trække til fra nær og fjern.